

8 Ιουνίου 2017

Ιστορική ανακάλυψη με ελληνική «σφραγίδα»: Βρήκαν απολιθώματα του *homo sapiens* ηλικίας 300.000 ετών!

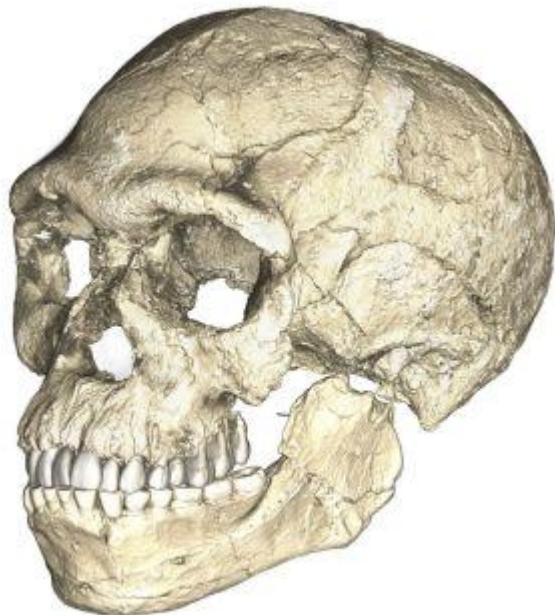
/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Οι επιστήμονες - μεταξύ των οποίων και η Ελληνίδα, Κατερίνα Χαρβάτη - ανακάλυψαν στην περιοχή Τζεμπέλ Ιρχούντ του Μαρόκου τα απολιθώματα

τουλάχιστον πέντε προγόνων μας, τα οποία έχουν ηλικία περίπου 300.000 ετών.

Θεωρούνται τα αρχαιότερα ευρήματα από *Homo sapiens* (τον «έμφρονα» άνθρωπο) που έχουν βρεθεί ποτέ.

Τα απολιθώματα είναι παλαιότερα κατά τουλάχιστον 100.000 χρόνια από τα αρχαιότερα μέχρι σήμερα που είχαν αποδοθεί στον *Homo sapiens*, τα οποία προέρχονταν από την Ανατολική Αφρική (περιοχή Όμο Κιμπίς της Αιθιοπίας) και χρονολογούνταν προ περίπου 195.000 ετών.

Οι ερευνητές, με επικεφαλής τον καθηγητή παλαιοανθρωπολογίας Ζαν-Σακ Ιμπλέν και τον αρχαιολόγο δρα Σάνον ΜακΦέρον του γερμανικού Ινστιτούτου Εξελικτικής Ανθρωπολογίας Μαξ Πλανκ στη Λειψία, έκαναν δύο σχετικές δημοσιεύσεις στο περιοδικό “Nature”.

Στη μία μελέτη συμμετέχει η διακεκριμένη ελληνίδα καθηγήτρια παλαιοανθρωπολογίας Κατερίνα Χαρβάτη του Κέντρου Σέκενμπεργκ για την Ανθρώπινη Εξέλιξη και το Παλαιοπεριβάλλον του γερμανικού Πανεπιστημίου του Τίμπιγκεν.

Έως τώρα αποτελούσε αντικείμενο διαμάχης κατά πόσο ο σύγχρονος ανατομικά άνθρωπος «αναδύθηκε» γρήγορα πριν από περίπου 200.000 χρόνια στην Ανατολική Αφρική, ή η εξέλιξή του από τον *Homo heidelbergensis* ή τον *Homo rhodesiensis* υπήρξε μια σταδιακή διαδικασία που ξεκίνησε πολύ παλαιότερα, ίσως και προ 400.000 ετών.

Η νέα ανακάλυψη δείχνει ότι κατά πάσα πιθανότητα συνέβη το δεύτερο.

Τα πρώτα απολιθώματα στο Τζεμπέλ Ιρχούντ του Μαρόκου, είχαν βρεθεί κατά τη δεκαετία του 1960, είχαν χρονολογηθεί πριν από 40.000 χρόνια και είχαν αποδοθεί σε μια αφρικανική μορφή Νεάντερταλ, κάτι που αργότερα αμφισβητήθηκε.

Οι νέες ανασκαφές στην ίδια περιοχή έφεραν στο φως 16 πρόσθετα ανθρώπινα απολιθώματα από τουλάχιστον πέντε άτομα, μεταξύ των οποίων είναι ένα μερικά διατηρημένο κρανίο και μία κάτω γνάθος.

Παράλληλα, βρέθηκαν λίθινα εργαλεία και οστά ζώων, ιδίως από γαζέλες, καθώς επίσης από ζέβρες, βούβαλους, γκνου (είδος αντιλόπης), λαγούς, χελώνες, ακανθόχοιρους, φίδια, ίσως ακόμη και αυγά στρουθοκαμήλων, πράγμα που αποκαλύπτει το μάλλον πλούσιο «μενού» των πρώτων προγόνων μας.

Η ανάλυση ορισμένων οστών ζώων τα χρονολόγησε προ 337.000 έως 374.000 ετών.

Η χρονολόγηση των ανθρωπίνων απολιθωμάτων με την μέθοδο της θερμοφωταύγειας, δίνει μια ηλικία 315.000 ετών με περιθώρια σφάλματος 34.000 ετών. Η ανατομική ανάλυση των ίδιων ευρημάτων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πρόκειται για τους «πρώτους» του είδους μας, δηλαδή για την αρχαιότερη γνωστή μορφή *Homo sapiens*.

Αυτό μεταξύ άλλων σημαίνει, ότι η εξελικτική ανάπτυξη των προγόνων μας δεν είχε περιορισθεί στην υπο-σαχάρια Αφρική, αλλά πιθανότατα απλωνόταν σε όλη την «μαύρη» ήπειρο.

Όπως είπε ο Ιμπλέν, «νομίζαμε ότι υπήρχε ένα λίκνο της ανθρωπότητας πριν από 200.000 χρόνια στην Ανατολική Αφρική, όμως τα νέα ευρήματα αποκαλύπτουν ότι ο *Homo sapiens* εξαπλώθηκε σε ολόκληρη την ήπειρο της Αφρικής πριν από περίπου 300.000 χρόνια. Πολύ πριν γίνει η έξοδος του *Homo sapiens* από την Αφρική για άλλα μέρη, υπήρξε η ευρεία διασπορά του εντός της Αφρικής».

Παραμένει πάντως ακόμη ζητούμενος ο ακριβής τόπος και χρόνος εμφάνισης του πρώτου ατόμου του είδους *Homo sapiens*, στο πλαίσιο του ευρύτερου γένους *Homo*.

Συνεπώς η αναζήτηση για την κοιτίδα της ανθρωπότητας συνεχίζεται.

ΠΗΓΗ:ΑΠΕ-ΜΠΕ